



Drivmedelslag;

utfärdad den 24 mars 2011.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² följande.

Syfte

1 § Denna lag syftar till att förebygga att bränslen avsedda för motordrift skadar eller orsakar olägenheter för människors hälsa eller miljön.

Definitioner

2 § I denna lag avses med

alternativt bränsle: ett bränsle avsett för motordrift som inte är bensin eller dieselbränsle och som inte till övervägande del har sitt ursprung i råolja,

bensin: ett bränsle som är avsett för motordrift och omfattas av nr 2710 11 41, 2710 11 45, 2710 11 49, 2710 11 51, 2710 11 59 eller 2710 31 i kommissionens förordning (EG) nr 2031/2001 av den 6 augusti 2001, om ändring av bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan³,

biodrivmedel: ett vätskeformigt eller gasformigt bränsle som är framställt av biomassa och avsett för motordrift,

dieselbränsle: ett bränsle som är avsett för motordrift och omfattas av nr 2710 19 41 eller 2710 19 25 i förordning (EG) nr 2031/2001,

drivmedel: ett bränsle som är avsett för motordrift eller energi i annan form som också är avsedd för motordrift,

drivmedelsleverantör: den som genom att leverera ett drivmedel är skyldig att betala skatt enligt lagen (1994:1776) om skatt på energi,

sommar: tiden från och med den 16 maj till och med den 31 augusti i Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län samt tiden från och med den 1 maj till och med den 15 september i övriga Sverige, och

¹ Prop. 2010/11:51, bet. 2010/11:MJU9, rskr. 2010/11:194.

² Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG av den 13 oktober 1998 om kvaliteten på bensin och dieselbränslen och om ändring av rådets direktiv 93/12/EEG (EGT L 350, 28.12.1998, s. 58, Celex 31998L0070), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/30/EG (EUT L 140, 5.6.2009, s. 88, Celex 32009L0030).

³ EGT L 279, 23.10.2001, s. 1 (Celex 32001R2031).

SFS 2011:319

vinter: tiden från och med den 16 oktober till och med den 31 mars i Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län samt tiden från och med den 1 november till och med den 15 mars i övriga Sverige.

I övrigt har termer och uttryck i denna lag samma innebörd som i lagen (1996:18) om vissa säkerhets- och miljökrav på fritidsbåtar, lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner och lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner.

Miljöklasser för bensin

3 § Den som tillverkar en bensin eller yrkesmässigt för in en bensin till Sverige ska ange bensinens miljöklass med hänsyn till de tekniska krav enligt 4–6 §§ som bensinen uppfyller.

Bensin i miljöklass 1

4 § För klassificering i miljöklass 1 ska en bensin uppfylla följande tekniska krav:

1. researchoktantalet ska vara lägst 95,
2. motoroktantalet ska vara lägst 85,
3. ångtrycket ska vid 37,8 grader Celsius vara lägst 45 kilopascal och högst 95 kilopascal, dock lägst 65 kilopascal under vintern och högst 70 kilopascal under sommaren,
4. destillationen ska innebära att
 - a) under vintern minst 50 procent och under övrig tid minst 47 volymprocent har förångats vid 100 grader Celsius,
 - b) minst 75,0 volymprocent har förångats vid 150 grader Celsius, och
 - c) slutkokpunkten är högst 205 grader Celsius,
5. olefiner får förekomma med högst 13,0 volymprocent,
6. aromater får förekomma med högst 35,0 volymprocent,
7. bensen får förekomma med högst 1,0 volymprocent,
8. syre får förekomma med högst 3,7 viktprocent,
9. i fråga om oxygenater får
 - a) metanol förekomma med högst 3,0 volymprocent (stabiliseringsmedel måste tillsättas),
 - b) etanol förekomma med högst 10,0 volymprocent (stabiliseringsmedel kan vara nödvändigt),
 - c) isopropylalkohol förekomma med högst 12,0 volymprocent,
 - d) tertiär-butylalkohol förekomma med högst 15,0 volymprocent,
 - e) isobutylalkohol förekomma med högst 15,0 volymprocent,
 - f) etrar som innehåller fem eller flera kolatomer per molekyl förekomma med högst 22,0 volymprocent, och
 - g) andra primära alkoholer och etrar med en slutlig kokpunkt som högst motsvarar den som anges i europastandarden SS-EN 228:2008 förekomma med högst 15 volymprocent,
10. svavel får förekomma med högst 10,0 milligram per kilogram,
11. bly får förekomma med högst 0,005 gram per liter,
12. metylcyklopentadienylmangantrikarbonyl (MMT) får förekomma med högst 6 milligram mangan per liter,

13. fosfor får inte förekomma i någon mätbar mängd,
14. bensinen ska uppfylla skäligen funktionskrav i fråga om renhet för insugnings- och insprutningsventiler, och
15. bensinen får inte innehålla askbildande ämnen, om den är avsedd för fordon med katalytisk avgasrening.

Alkylatbensin i miljöklass 1

5 § För klassificering i miljöklass 1 ska en alkylatbensin uppfylla följande tekniska krav:

1. ångtrycket ska vid 37,8 grader Celsius vara lägst 50 kilopascal och högst 65 kilopascal,
2. destillationen ska innebära att
 - a) mellan 15 och 42 volymprocent har förångats vid 70 grader Celsius,
 - b) minst 75,0 volymprocent har förångats vid 150 grader Celsius,
 - c) minst 46,0 och högst 72,0 volymprocent har förångats vid 100 grader Celsius, om inte annat följer av d,
 - d) om skillnaden i temperatur mellan den temperatur då 45 volymprocent har förångats och den temperatur då 72 volymprocent har förångats understiger 10 grader Celsius, gäller i stället för c att den temperatur då 50 volymprocent har förångats (T50-värdet) ska ligga mellan 90 och 105 grader Celsius, och
 - e) slutkokpunkten är högst 200 grader Celsius,
3. olefiner får förekomma med högst 1,0 volymprocent,
4. aromater får förekomma med högst 1,0 volymprocent,
5. bensen får förekomma med högst 0,1 volymprocent,
6. cyklohexaner får förekomma med högst 2,0 volymprocent,
7. normalhexan får förekomma med högst 0,5 volymprocent,
8. svavel får förekomma med högst 10,0 milligram per kilogram,
9. bly får förekomma med högst 0,002 gram per liter,
10. metylcyklopentadienylmangantrikarbonyl (MMT) får förekomma med högst 6 milligram mangan per liter, och
11. densiteten ska vid 15 grader Celsius vara mellan 680 och 720 kilogram per kubikmeter.

Bensin i miljöklass 2

6 § För klassificering i miljöklass 2 ska en bensin uppfylla följande tekniska krav:

1. researchoktantalet ska vara lägst 95,
2. motoroktantalet ska vara lägst 85,
3. ångtrycket ska vid 37,8 grader Celsius vara lägst 45 kilopascal och högst 95 kilopascal, dock högst 70,0 kilopascal under sommaren,
4. destillationen ska innebära att minst 46,0 volymprocent har förångats vid 100 grader Celsius och minst 75,0 volymprocent har förångats vid 150 grader Celsius,
5. olefiner får förekomma med högst 18,0 volymprocent,
6. aromater får förekomma med högst 35,0 volymprocent,
7. bensen får förekomma med högst 1,0 volymprocent,
8. syre får förekomma med högst 3,7 viktprocent,

SFS 2011:319

9. i fråga om oxygenater får
- a) metanol förekomma med högst 3,0 volymprocent (stabiliseringsmedel måste tillsättas),
 - b) etanol förekomma med högst 10,0 volymprocent (stabiliseringsmedel kan vara nödvändigt),
 - c) isopropylalkohol förekomma med högst 12,0 volymprocent,
 - d) etrar som innehåller fem eller flera kolatomer per molekyl förekomma med högst 22,0 volymprocent, och
 - e) andra primära alkoholer och etrar med en slutlig kokpunkt som högst motsvarar den som anges i europastandarden SS-EN 228:2008 eller motsvarande förekomma med högst 15,0 volymprocent,
10. svavel får förekomma med högst 10,0 milligram per kilogram,
11. bly får förekomma med högst 0,005 gram per liter,
12. metylcyklopentadienylmangantrikarbonyl (MMT) får förekomma med högst 6 milligram mangan per liter.

Miljöklasser för dieselbränslen

7 § Den som tillverkar ett dieselbränsle eller yrkesmässigt för in ett dieselbränsle till Sverige ska ange dieselbränslets miljöklass med hänsyn till de tekniska krav enligt 8–10 §§ som dieselbränslet uppfyller.

Dieselbränsle i miljöklass 1

8 § För klassificering i miljöklass 1 ska ett dieselbränsle uppfylla följande tekniska krav:

1. cetanindexet ska vara lägst 50,
2. cetantalet ska vara lägst 51,0, om bränslet omfattas av nr 2710 19 41 i Kombinerade nomenklaturen (KN-nr) enligt rådets förordning (EEG) 2658/87,
3. densiteten ska vid 15 grader Celsius vara lägst 800,0 och högst 830,0 kilogram per kubikmeter,
4. destillationen ska innebära att begynnelsekokpunkten är lägst 180 grader Celsius och att minst 95 volymprocent har förångats vid 340,0 grader Celsius,
5. aromatiska kolväten får förekomma med högst 5 volymprocent,
6. polycykliska aromatiska kolväten får inte förekomma i någon mätbar mängd enligt Svensk Standard SS 155116, utgåva 1 eller motsvarande, före inblandning av fettsyrametylestrar,
7. svavel får förekomma med högst 10,0 milligram per kilogram, och
8. fettsyrametylestrar får förekomma med högst 7,0 volymprocent och ska uppfylla kraven i Svensk Standard SS-EN 14214, utgåva 2 eller motsvarande.

Dieselbränsle i miljöklass 2

9 § För klassificering i miljöklass 2 ska ett dieselbränsle uppfylla följande tekniska krav:

1. cetanindexet ska vara lägst 47,
2. aromatiska kolväten får förekomma med högst 20 volymprocent,

3. polycykliska aromatiska kolväten får förekomma med högst 0,1 volymprocent enligt Svensk Standard SS 155116, utgåva 1, före inblandning av fettsyrametylestrar, och

4. i övrigt ska bränslet uppfylla de krav som anges i 8 § 2–4, 7 och 8.

Dieselbränsle i miljöklass 3

10 § För klassificering i miljöklass 3 ska ett dieselbränsle uppfylla följande tekniska krav:

1. cetantalet ska vara lägst 51,0,
2. densiteten ska vid 15 grader Celsius vara högst 845,0 kilogram per kubikmeter,
3. destillationen ska innebära att minst 95 volymprocent har förångats vid 360,0 grader Celsius,
4. polycykliska aromatiska kolväten får förekomma med högst 8,0 procent av bränslets massa enligt Svensk Standard SS-EN 12916, utgåva 2, och
5. i övrigt ska bränslet uppfylla de krav som anges i 8 § 7 och 8.

Miljöklasser för alternativa bränslen

11 § Den som tillverkar ett alternativt bränsle eller yrkesmässigt för in ett alternativt bränsle till Sverige får ange att bränslet hör till någon av de miljöklasser som anges i 12–15 §§, om bränslet uppfyller de krav som gäller för miljöklassen.

Den myndighet som regeringen bestämmer prövar om bränslet uppfyller kraven.

Etanolbränsle i miljöklass 1 för gnisttända motorer

12 § För klassificering i miljöklass 1 ska ett etanolbränsle för gnisttända motorer som är avsett att ersätta en bensin uppfylla följande tekniska krav:

1. researchoktantalet ska vara lägst 95,
2. motoroktantalet ska vara lägst 85,
3. ångtrycket ska vara lägst 35 kilopascal och högst 95 kilopascal, dock högst 70 kilopascal under sommaren och lägst 50 kilopascal under vintern,
4. etanol eller högre alkoholer ska förekomma med minst 75 volymprocent under sommaren och annars med minst 70 volymprocent,
5. bensin ska uppfylla miljöklass 1 enligt 4 § och förekomma med mellan 14 och 25 volymprocent under sommaren och annars med mellan 14 och 30 volymprocent,
6. destillationen ska innebära att slutkokpunkten är högst 205 grader Celsius och att destillationsresten uppgår till högst 2 volymprocent,
7. högre alkoholer med mellan tre och åtta kolatomer per molekyl får förekomma med högst 2 volymprocent,
8. metanol får förekomma med högst 1 volymprocent,
9. etrar med fem eller fler kolatomer per molekyl får förekomma med högst 5,2 volymprocent,
10. vatten får förekomma med högst 0,3 volymprocent,
11. oorganiskt klor får förekomma med högst 1 milligram per liter,
12. svavel får förekomma med högst 10 milligram per kilogram,

SFS 2011:319

13. bly får förekomma med högst 5 milligram per liter, men inget blyhaltigt ämne får ha tillsatts bränslet,
14. fosfor får förekomma med högst 0,2 milligram per liter, men inget fosforhaltigt ämne får ha tillsatts bränslet,
15. inget järnhaltigt eller manganhaltigt ämne får ha tillsatts bränslet,
16. oxidationsstabiliteten ska vara minst 360 minuter enligt en standardiserad metod för bestämning av oxidationsstabilitet hos bensin,
17. hartstalet får vara högst 5 milligram per 100 milliliter,
18. korrosiviteten, uttryckt som pH_c -värde, ska vara mellan 6,5 och 9,0 enligt en standardiserad metod för bestämning av pH -värde i etanol,
19. den korrosiva inverkan på koppar under tre timmar vid 50 grader Celsius ska vara klass 1 i en skala enligt en standardiserad metod för bedömning av korrosiv inverkan på koppar, och
20. syratalet får vara
 - a) högst 0,005 procent av bränslets massa, eller
 - b) högst 40 milligram per liter räknat som ättiksyra.

FAME i miljöklass 1

13 § För klassificering i miljöklass 1 ska ett bränsle av fettsyrametylestrar (FAME) uppfylla följande tekniska krav:

1. cetantalet ska vara lägst 51,0,
2. esterhalten ska vara lägst 96,5 viktprocent,
3. densiteten ska vid 15 grader Celsius vara lägst 860 och högst 900 kilogram per kubikmeter,
4. viskositeten ska vid 40 grader Celsius vara mellan 3,50 och 5,00 kvadratmillimeter per sekund,
5. flampunkten ska vara lägst 101 grader Celsius,
6. sulfataska får förekomma med högst 0,02 viktprocent,
7. vattenhalten får vara högst 500 milligram per kilogram,
8. svavelhalten får vara högst 10,0 milligram per kilogram,
9. kolåterstoden vid 10 procents destillationsåterstod får vara högst 0,30 viktprocent,
10. föroreningshalten får vara högst 24 milligram per kilogram,
11. den korrosiva inverkan på koppar under tre timmar vid 50 grader Celsius ska vara klass 1 i en skala enligt en standardiserad metod för bedömning av korrosiv inverkan på koppar,
12. oxidationsstabiliteten vid 110 grader Celsius ska vara lägst 6,0 timmar enligt en standardiserad metod för oxidationsstabilitet hos bränslet,
13. syratalet får vara högst 0,50 milligram kaliumhydroxid per gram,
14. jodtalet får vara högst 120 gram jod per 100 gram,
15. linolensyrametylester får förekomma med högst 12,0 viktprocent,
16. fleromättade metylestrar (fler än tre dubbelbindningar) får förekomma med högst 1 viktprocent,
17. metanolhalten får vara högst 0,20 viktprocent,
18. monoglyceridhalten får vara högst 0,80 viktprocent,
19. diglyceridhalten får vara högst 0,20 viktprocent,
20. triglyceridhalten får vara högst 0,20 viktprocent,
21. fri glycerol får förekomma med högst 0,02 viktprocent,
22. total glycerol får förekomma med högst 0,25 viktprocent,

- 23. natrium och kalium får sammanlagt förekomma med högst 5,0 milligram per kilogram,
- 24. kalcium och magnesium får sammanlagt förekomma med högst 5,0 milligram per kilogram, och
- 25. fosfor får förekomma med högst 4,0 milligram per kilogram.

Etanolbränsle i miljöklass 1 för kompressionstända motorer

14 § För klassificering i miljöklass 1 ska etanolbränsle för kompressionstända motorer uppfylla följande tekniska krav:

- 1. masshalten alkohol får vara lägst 92,4 procent varav masshalten andra alkoholer än etanol får uppgå till högst 2 procent,
- 2. densiteten vid 15 grader Celsius ska vara lägst 795 och högst 815 kilogram per kubikmeter,
- 3. masshalten aska får uppgå till högst 0,001 procent,
- 4. flampunkten får vara lägst 10 grader Celsius,
- 5. surhetsgraden, uttryckt som masshalt ättiksyra, får vara högst 0,0025 procent,
- 6. neutraliseringstalet för stark syra uttryckt som milligram kaliumhydroxid per liter får vara högst 1,
- 7. färg får enligt standardiserad metod för färgbestämnin g enligt skala vara högst 10,
- 8. torrhalten vid 100 grader Celsius uttryckt i milligram per kilogram får vara högst 15,
- 9. vatten får förekomma med högst 6,5 viktprocent,
- 10. mängden fosfor får uppgå till högst 0,2 gram per liter,
- 11. aldehyd, uttryckt som masshalt ättiksyra, får vara högst 0,0025 procent,
- 12. svavelhalten får vara högst 10 milligram per kilogram, och
- 13. ester, uttryckt som masshalt etylacetat, får vara högst 0,1.

Tändförbättringsmedel får tillsättas i ett bränsle som uppfyller kraven i första stycket, om det tillsatta medlet uppgår till högst 10 procent av bränslets vikt före tillsättningen. Vidare får denaturerings- och färgämnen tillsättas.

Syntetiska dieselbränslen i miljöklass 1

15 § Ett syntetiskt dieselbränsle i miljöklass 1 är ett bränsle som huvudsakligen består av paraffinkolväten framställda ur biomassa eller fossil råvara och uppfyller följande tekniska krav:

- 1. cetantalet får vara lägst 51,
- 2. densiteten vid 15 grader Celsius får vara högst 845 kilogram per kubikmeter,
- 3. destillationen ska innebära att minst 95 volymprocent har förångats vid 360 grader Celsius,
- 4. aromatiska kolväten får inte förekomma med mer än 5 volymprocent,
- 5. volymhalten polycykliska aromatiska kolväten får enligt Svensk Standard SS 155116, utgåva 1, inte vara mätbar, och
- 6. svavelhalten får vara högst 10 milligram per kilogram.

Förbud

16 § En bensin som inte uppfyller kraven för miljöklass 2 enligt 6 § och ett dieselbränsle som inte uppfyller kraven för miljöklass 3 enligt 10 § får inte saluföras.

Första stycket gäller inte i fråga om kravet i 6 § 1 och 2, om bensinen är blyfri med ett researchoktantantal som är lägst 91 och ett motoroktantantal som är lägst 81.

Tillgång till bensin med låga halter av syre och etanol

17 § Den som tillverkar en bensin eller yrkesmässigt för in en bensin till Sverige ska se till att det på marknaden finns tillgång till bensin med en högsta syrehalt av 2,7 viktprocent och en högsta etanolhalt av 5 volymprocent.

Information om felaktiga drivmedel

18 § Om ett drivmedel inte uppfyller kraven enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och kan antas påverka utsläppsbegränsande anordningar så att det medför risk för skada eller olägenheter för människors hälsa eller miljön, ska drivmedelsleverantören se till att de som äger eller tillverkar motorfordon eller motorer och de som yrkesmässigt för in motorfordon eller motorer till Sverige får information om detta.

Rapportering om kvaliteten på bensin och dieselbränslen

19 § En drivmedelsleverantör ska en gång per år till den myndighet som regeringen bestämmer rapportera om sålda kvaliteter och mängder.

Rapportering om utsläpp av växthusgaser

20 § En drivmedelsleverantör ska i en rapport till den myndighet som regeringen bestämmer en gång per år lämna uppgifter om

1. den totala volymen levererade drivmedel,
2. drivmedlens ursprung, och
3. utsläppen av växthusgaser som drivmedlen vid transport, distribution, bearbetning, förbränning eller annars ger upphov till eller som uppkommit under hela den process varigenom drivmedlen har framställts, såsom vid extraktion, odling och ändrad markanvändning.

Åtgärder för att minska utsläpp av växthusgaser

21 § En drivmedelsleverantör ska vidta åtgärder för att de växthusgasutsläpp som avses i 20 § minskar och senast år 2020 uppgår till högst 94 procent av utsläppen från fossila bränslen under år 2010.

Bemyndigande

22 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. skyldighet för den som tillhandahåller en bensin eller ett dieselbränsle att informera konsumenter om hur stor andel biodrivmedel som bensinen eller dieselbränslet har, om metalltillsatser i drivmedlet och om lämplig användning av olika bränsleblandningar,
2. skyldigheten enligt 17 § att se till att det finns tillgång till sådan bensin som avses i den paragrafen,
3. skyldighet för den som ska informera om ett felaktigt drivmedel enligt 18 § att betala kostnaderna för att en myndighet informerar i leverantörens ställe,
4. märkning och utformning av anordningar för bränslepåfyllning,
5. undantag från kraven i 6 § för bensin som är avsedd endast för drift av kolvmotorer i luftfartyg,
6. rapportering enligt 19 och 20 §§ och undantag från rapporteringsskyldighet, och
7. åtgärder som ska vidtas enligt 21 §.

Tillsyn

23 § Den myndighet som regeringen bestämmer ansvarar för tillsynen över att denna lag och de föreskrifter som meddelats i anslutning till lagen följs.

24 § Tillsynsmyndigheten har rätt att få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen.

Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden som behövs för att denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska följas. Föreläggandena får förenas med vite.

Ansvar

25 § Den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot förbudet i 16 § döms till böter eller fängelse i högst två år.

26 § Den som inte har följt ett vitesföreläggande enligt 24 § får inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Överklagande

27 § En förvaltningsmyndighets beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2011.

SFS 2011:319

På regeringens vägnar

FREDRIK REINFELDT

ANDREAS CARLGREN
(Miljödepartementet)